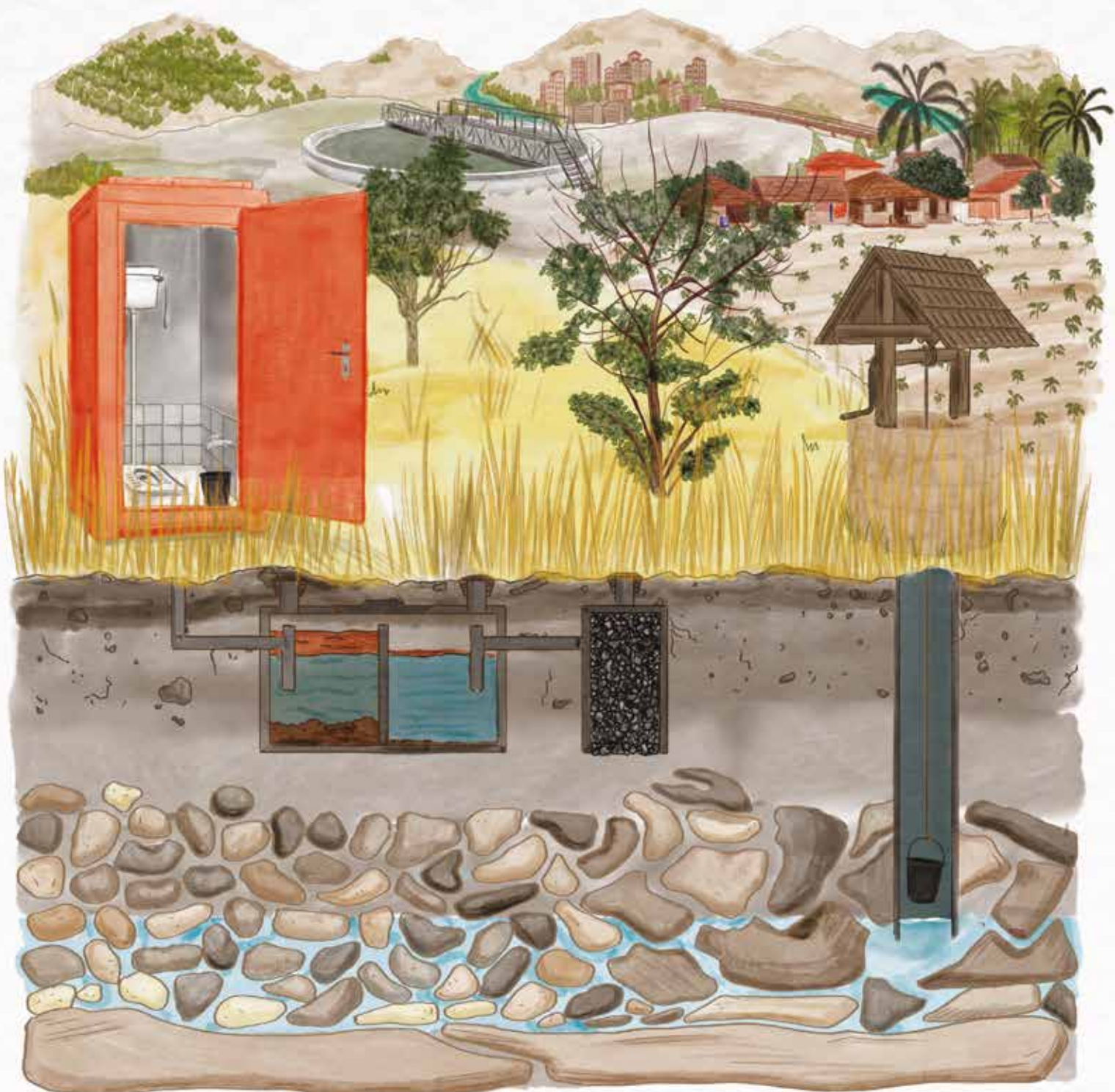

ФАКТИ

2022 санитарација и подземните води

Светскиот ден на тоалетот 2022 година: Да го направиме невидливото видливо

Која е темата на Светскиот ден на тоалетот 2022 година?

Темата на Светскиот ден на тоалетот во 2022 година е „Санитацијата и подземните води“.

За што е кампањата за Светскиот ден на тоалетот 2022 година?

Насловот на кампањата за Светскиот ден на тоалетот 2022 година е „Да го направиме невидливото видливо“.

Правејќи го невидливото видливо

Се соочуваме со глобална санитарна криза. Денес, 3,6 милијарди луѓе се уште живеат со некавалитетни тоалети кои го уништуваат нивното здравје и ја загадуваат околината. Секој ден, повеќе од 800 деца умираат од дијареа поврзана со небезбедна вода, санитарни услови и лоша хигиена.

Оваа година, Светскиот ден на тоалетот се фокусира на влијанието на санитарната криза врз подземните води.

Несоодветните санитарни системи шират човечки отпад во реки, езера и почвата, загадувајќи ги водните ресурси под нашите нозе. Сепак, се чини дека овој проблем е невидлив. Невидливо што се случува под земја. Невидливо што се случува во најсиромашните и најмаргинализирани заедници.

Подземните води се нашиот најзастапен извор на слатка вода. Ги одржува нашите залихи со вода за пиење, санитарните системи, земјоделството, индустријата и екосистемите. Како што климатскиот промени се влошуваат и популацијата расте, подземните води се од витално значење за нашиот ојстанок.

Безбедно управувана санитарација ги штити подземните води од загадување со човечки отпад. Целта 6.2 за одржлив развој е светската ветување дека ќе обезбеди безбедни тоалети за сите до 2030 година. Ова значи дека секој има пристап до тоалет поврзан со санитарниот систем кој ефикасно го отстранува и третира човечкиот отпад. Но, ние сме сериозно надвор од колосек за да ја исполниме оваа цел.

Мора да работиме во просек четири пати побрзо за да обезбедиме сите да имаат безбеден тоалет до 2030 година. Врската помеѓу санитарните и подземните води не може да се занемари. Времето итекува. Мораме да го направиме невидливото видливо.

Кои се клучните пораки?

- 1. Безбедната санитација ги штити подземните води.** Тоалети кои се правилно поставени и поврзани со безбедно управувани санитарни системи, собираат, третираат и отстрануваат човечки отпад и помагаат да се спречи ширењето на човечкиот отпад во подземните води.
- 2. Санитацијата мора да ги издржи климатските промени.** Тоалетите и санитарните системи мора да бидат изградени или приспособени за да се справат со екстремни временски настани, така што услугите секогаш функционираат и подземните води се заштитени.
- 3. Санитарната акција е итна.** Сериозно сме надвор од колосек за да обезбедиме безбедни тоалети за сите до 2030 година. Со само осум години преостанати, светот треба да работи четири пати побрзо за да го исполни нашето ветување.

Што е глобалната санитарна криза?

Речиси половина од светското население сè уште живее без „безбеден тоалет“. „Безбеден тоалет“ е скратено писмо за безбедно управуван санитарен систем, што значи тоалет што не се дели со други домаќинства, кој или го третира или отстранува човечкиот отпад на лице место, го складира безбедно за да се испразни и третира надвор од локацијата или се поврзува со функционална канализација и пречистителна станица.

Луѓето кои живеат без пристап до безбедно управувани санитарни системи користат заеднички објекти или оние кои не безбедно го отстрануваат човечкиот отпад. Речиси 500 милиони луѓе се испразнуваат надвор („отворена дефекација“) и 3,6 милијарди луѓе - речиси половина од глобалното население - не се поврзани со безбедно управувани санитарни системи, оставајќи го човечкиот отпад необработен и контаминирајќи ги заедниците и водата што се користи за пиење, хигиена, рекреација и производство на храна.

Урбаните и руралните области се соочуваат со различни предизвици. Во густо населените урбани средини, септичките јами сместени блиску до водни точки што извлекуваат од плиток водоносен слој создаваат потенцијално сериозен ризик по здравјето. Во руралните средини, главно поради тоа што има повеќе простор, јамните тоалети и септичките јами можат полесно да се лоцираат на безбедно растојание од водните точки.

Оваа криза има длабоко влијание врз јавното здравје, образовните достигнувања, економската продуктивност и еколошкиот интегритет. Конкретно за жените и девојчињата, недоличноста, непријатноста и опасноста од немањето пристап до безбедно управувана санитација е пречка за нивното целосно учество во општеството.

Што е подземна вода?

Подземните води се вода што се наоѓа под земја во водоносни слоеви, кои се геолошки формации од карпи, песок и чакал што држат вода. Подземните води се убедливо најзастапениот извор на слатка вода на глобално ниво, поддржувајќи ги системите за вода за пиење и канализацијата, производството на храна, индустриските процеси и здравото функционирање на екосистемите. Во многу области, водоносните слоеви се блиску до површината, што ги прави особено ранливи на човечкото загадување од почвата и површинските води горе.

Како несоодветната санитација влијае на подземните води?

Искористувањето на подземните води за вода за пиење е загрозувано поради неконтролираното одлагање на човечки измет, особено во густо населените урбани населби и отсуството на одржливи санитарни системи во брзорастечките градови и периурбаните области. Ова се пет области на загриженост:

- 1. Јамски тоалети и септички јами:** Во густо населена заедница, јамските тоалети, како и лошо изградените и управувани септички јами може да резултираат со значително загадување на плитките водоносни слоеви и блиските водни тела. Ова може да доведе до појава на болести преку контаминирани водни точки и штетно високо оптоварување со хранливи материји во залихите на вода и блиските езера.
- 1. Отстранување на фекална тиња на депонија:** Онаму каде што човечкиот отпад се зема од јамски тоалети и септички јами и се отстранува со друг цврст отпад во депониите без непропустливи слоеви и добро управување со отпадните води, потенцијалот за загадување на подземните води е голем.
- 1. Наводнување со непречистена отпадна вода:** фармите и општинските власти понекогаш користат непречистена отпадна вода за наводнување. Ова претставува голем здравствен ризик за фармерите и потрошувачите на лиснат зеленчук што се наводнува со оваа непречистена отпадна вода, како и кога се практикува во близина на незаштитени јавни бунари за вода и човечки населби.
- 1. Излевање на канализација:** Во градовите и градовите каде канализацијата се користи за одведување на отпадни води, аранжманите за отстранување и повторна употреба на отпадните води често се несоодветни, со значителни ризици од загадување за водоносните слоеви под копното или реките каде што се фрла отпадната вода.
- 1. Влијанија врз климатските промени:** Во областите со интензивни врнежи, јамните тоалети, септичките јами и отворените канализации може да се поплават, ширејќи го човечкиот отпад во почвата и површинските води. Спротивно на тоа, во областите со влошена суша, санитарните системи, како што се тоалетите со водено испирање, може да станат неупотребливи, принудувајќи ги луѓето да се испразнат надвор.

Како санитарните решенија ги штитат подземните води?

Безбедно управувана и соодветно поставена санитација ги штити луѓето и подземните води од патогените во фекалниот отпад. Безбеден и одржлив санитарен систем започнува со тоалет кој ефикасно го собира човечкиот отпад во безбеден, пристапен и достоинствен амбиент. Во секој случај, отпадот потоа се складира во резервоар, кој може да се третира на лице место каде течниот отпад се инфилтрира во почвата, а цврстите материји подоцна може да се испразнат од службата за собирање. Или, се транспортира со канализација поврзана со пречистителна станица и потоа безбедно се отстранува или повторно се користи. Безбедната повторна употреба на третираниот човечки отпад може да ги зафати емисиите на стакленички гасови за производство на енергија и да му обезбеди на земјоделството сигурен извор на вода и хранливи материји.

Одржливите санитарни системи треба да бидат способни да издржат почести поплави, суши, промени во достапноста на вода и пораст на нивото на морето предизвикани од климатските промени, така што услугите секогаш функционираат и подземните води се заштитени. Во областите каде има недостиг на вода и намалена достапност на подземните води, пречистената отпадна вода може да се користи за надополнување на водоносни слоеви и за надополнување на резервите на подземни води.

Заштитните зони на подземните води се од витално значење, како дел од контекстот специфичен, интегриран пристап за да се осигура дека санитарните системи, планирањето на користење на земјиштето и апстракцијата на водата не влијаат негативно на квалитетот и квантитетот на ресурсите на подземните води, особено во областите каде водоносните слоеви се блиску до површината.

Зошто треба да се грижиме за загадувањето на подземните води?

Ремедијацијата на загадувањето на подземните води предизвикано од луѓето често е долг и тежок процес. Ова ги зголемува трошоците за преработка на подземните води, а понекогаш дури и го спречува нивното користење. Истражувањето, заштитата и одржливото користење на подземните води ќе биде централно за преживување и прилагодување на климатските промени и задоволување на потребите на растечката популација.

Зошто е важно решавањето на санитарната криза?

Да се има пристап до безбедно управувани санитарни услуги, во комбинација со безбедно управувани услуги за вода за пиење и добри хигиенски објекти и однесувања, е основата на јавното здравје и затоа е суштинско за остварување на сите други човекови права. Тоалетите предизвикуваат подобрувања во здравството, родовата еднаквост, образованието, економијата и животната средина. Особено за жените и девојчињата, тоалетите дома, на училиште и на работа им помагаат да го исполнат својот потенцијал и да ја играат својата целосна улога во општеството, особено за време на менструацијата и бременоста.,

Што можат да направат носителите на одлуки за санитарните услови и врската со подземните води?

Врската помеѓу подземните води и канализацијата отсекогаш била критично важна, но не е целосно препознаена. Мораме да ги заштитиме подземните води од загадување и да ги користиме одржливо, балансирајќи ги потребите на луѓето и планетата.

Виталната улога на подземните води во системите за вода и санитација мора да се одрази во креирањето политики. Понатаму, според Глобалната рамка за забрзување на SDG 6, особено во областите на управување, градење капацитети, податоци и информации, врската помеѓу подземните води и канализацијата треба да се зајакне преку инклузивна политика и нејзино координирано спроведување. За да се постигне тоа, специјалистите за подземни води и санитарни води, креаторите на политики и практичарите мора да ја зголемат соработката.

Акција за санитарни услови – зошто е тоа итно?

Целта 6 за одржлив развој е да се обезбеди достапност и одржливо управување со водата и канализацијата за сите до 2030 година.

Целта 6.2 на SDG е „да се постигне пристап до соодветна и правична санитација и хигиена за сите и да се стави крај на отворената дефекација, посветувајќи посебно внимание на потребите на жените и девојчињата и оние во ранливи ситуации“.

Во моментот, светот е сериозно надвор од колосек за исполнување на SDG 6.2. Денес, 3,6 милијарди луѓе сè уште живеат без безбедно управувани санитарни услуги.

Најновите податоци покажуваат дека, во просек, владите мора да работат четири пати побрзо за да го исполнат ветувањето за SDG 6,2 во следните осум години. UN-Water го охрабрува светот да преземе акција преку Глобалната рамка за забрзување SDG 6 и специфичните акцелератори за санитарни услови наведени во извештајот за санација на состојбата во светот.

Кампањата на Светскиот ден на тоалетот 2022 година ги повикува креаторите на одлуки и политики да го забрзаат напредокот во санитарните услови и да обезбедат врската помеѓу санитарните и подземните води да се рефлектира во законодавството и поврзаните упатства на сите административни нивоа, од меѓународно и национално до локално.

Links:

#WorldToiletDay

World Toilet Day 2022 website:
www.worldtoiletday.org

UN World Water Development Report 2022:
www.unwater.org/publication_categories/world-water-development-report

WHO/0e (JMP):
washdata.org

UNICEF and WHO State of the World's Sanitation report:
www.unicef.org/reports/state-worlds-sanitation

SDG 6 Data Portal:
www.sdg6data.org

SDG 6 Global Acceleration Framework:
www.unwater.org/publications/the-sdg-6-global-acceleration-framework

UN 2023 Water Conference
sdgs.un.org/conferences/water2023

UN-Water Summit on Groundwater 2022:
www.groundwater-summit.org

United Nations website:
www.un.org

UN-Water website:
www.unwater.org